

Karmøy kommune
Postboks 167
4291 KOPERVIK

Kontakt saksbehandler
Elise Rustad, 51 56 87 36

Svar på søknad - Tiltak i sjø - Karmøy 66/237 - Kittilsbotn Kopervik - utskifting eksisterende pumpetrykkledning

Statsforvalteren har ferdigbehandlet søknad om tiltak i sjø i forbindelse med fjerning av eksisterende og etablering av ny pumpeledning i sjø i Kittilsbotn, Karmøy kommune. Grunnet antatt forurensning i sedimentene gis det tillatelse til arbeidet på visse vilkår.

Vi varsler gebyr for behandling av saken.

Vedtaket kan påklages innen 3 uker.

Vi viser til søknad fra Karmøy kommune datert 14.08.2025 om tillatelse etter forurensningsloven til tiltak i sjø. Søknaden gjelder mudring og utfylling i sjø i forbindelse med fjerning og etablering av ny pumpeledning i Kittilsbotn i Karmøy kommune.

Vedtak

Med hjemmel i forurensningsloven § 1 og jf. forurensningsloven § 16 gir Statsforvalteren i Rogaland på visse vilkår Karmøy kommune tillatelse til mudring og utfylling i sjø ved eiendom 66/237 i Kittilsbotn i Karmøy kommune. Det gis tillatelse til mudring av opp til 350 m³ og utfylling av opp til 350 m³ som samlet vil berøre et sjøbunnsareal på 350 m².

Ved avgjørelsen om tillatelse, og ved fastsetting av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket eller vil medføre. Prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 er lagt til grunn som retningslinjer for beslutningen. Søknaden er også vurdert etter bestemmelsene i vannforskriften.

Det stilles vilkår (side 6) for å begrense eventuell forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljøet.

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stilles til Miljødirektoratet, og sendes Statsforvalteren i Rogaland, postboks 59 Sentrum, 4001 Stavanger, eller til sfropost@statsforvalteren.no.

Sakens bakgrunn

Karmøy kommune skal fjerne eksisterende pumpeledning i Kittilsbotn, og etablere en ny ledning grunnet dårlig tilstand på eksisterende pumpeledning. I tillegg skriver kommunen at det er mottatt en del klager på grunn av synligheten av eksisterende pumpeledning som ligger veldig grunt plassert. Dermed skal ny pumpetrykkledning plasseres lavere enn eksisterende. Ny løsning skal være loddfri som vil medføre behov for mudring i overgang mellom land og sjø i begge ender. Eller legges ledningen på bunnen.

Det er planlagt å mudre et volum på ca. 250 (\pm 100) m³ og fylle ut et volum på ca. 250 (\pm 100) m³ som vil berøre et sjøbunnsareal på totalt ca. 250 (\pm 100) m². Det skal benyttes gravemaskin fra land. Søker opplyser om at eksisterende masser skal brukes til utfylling og at fyllingen kun finner sted der det er mudret for å dekke til ny ledning. Overskuddsmasser skal leveres til godkjent mottak. Som et avbøtende tiltak opplyser søker om at det skal benyttes siltgardin. I bukten er det to kommunale nødoverløpsutslipp fra to kloakkpumpestasjoner og det blir ført mye overvann til området fra både kommunal og private eiendommer.

Figur 1. Tiltaksområdet med pumpeledningen

Gjennomføringen er planlagt vinter 2025/2026 med varighet på omtrent 2 måneder.

Avklaring etter plan- og bygningsloven

Forurensningsspørsmål skal om mulig søkes løst for større områder under ett og på grunnlag av oversiktsplaner og reguleringsplaner, jf. forurensningsloven § 11 fjerde ledd. Det er Karmøy kommune som søker og viser til at området er regulert til friområde etter gjeldene reguleringsplan¹. Reguleringsplaner gjelder ikke for selve bukten og ettersom arbeidet stort sett skal utføres i bukten anser vi tiltaket som avklart etter plan- og bygningsloven.

Avklaring med kulturminnemyndighet

Tiltak i sjø utføres ofte i områder som kan ha potensiale for funn av kulturminner, og det er fare ved utføring av tiltaket at kulturminner tildekkes eller ødelegges. Det er oppgitt i søknaden at det ikke forekommer kjente kulturminner i området. Tiltaket har et begrenset omfang ut i sjø, og vi har derfor vurdert at det er tilstrekkelig at dette brevet sendes i kopi til kulturminnemyndigheten slik at de blir orientert om tiltaket.

Statsforvalteren minner om meldeplikten dersom det under arbeidet oppdages kulturhistorisk materiale som kan være vernet eller fredet. Arbeidene må straks stanses og kulturminnemyndighetene varsles, jf. § 8 og § 14.

¹ Kommunekart.com

Kunnskapsgrunnlag

Forurensing

Det er ikke vedlagt sedimentundersøkelser til søknaden, men det er utført flere undersøkelser rundt Kopervik i forbindelse med andre tiltak. Disse viser at områder i nærhet av det omsøkte tiltaket er forurenset, og det er spesielt PAH-forbindelser som blir funnet i andre undersøkelser. Det er nærliggende å tro at Kittilsbotn ikke skiller seg ut fra denne generelle trenden. I tillegg er det to nødoverløpsledninger samt overvannsutløp i bukten, dette vil kunne medføre forurensing i området. Vi vil derfor anta at sjøbunnen i tiltaksområdet er forurenset og at avbøtende tiltak er nødvendig.

Naturmangfold

Det er modellert ålegras i store deler av tiltaksområdet². Modellert ålegras viser til at det ikke er registrert ålegras i bukta, men at lys og dybde forhold ligger til rette for at ålegrasforekomster kan finnes i området indikert av modellen.

I og rundt tiltaksområdet er det observert flere rødlistet og truede fuglearter³ som gråmåke (VU) hettemåke (CR), vipe (CR), lomvi (CR), gulspurv (VU), grønnefink (VU) og ærfugl (VU).

Vannforskriften

Tiltaksområdet er en del av en større vannforekomst, *Karmsundet-Kopervik*, som er kategorisert som beskyttet kyst/fjord⁴. Den økologiske tilstanden i vannforekomsten er kategorisert som moderat basert på diversiteten i bunnfauna samt forhøyet konsentrasjon av industristoffer i blåskjell og krabber. Den kjemiske tilstanden er satt til dårlig basert på forhøyet konsentrasjon av flere PAH-forbindelser og kvikksølv.

Vannforekomsten er i stor grad påvirket av diffus avrenning fra industri, i middels grad av avrenning fra annen kilde og i liten grad fra fulldyrket mark. I tillegg er vannforekomsten påvirket av diffus forurenset sjøbunn fra skipsverft i ukjent grad.

Rettslig grunnlag

Statsforvalteren har vurdert søknaden på bakgrunn av de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven §§ 11 og 16. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften §§ 4-6, og kravene i naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutning skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på *føre-var-prinsippet*. Naturmangfoldet gjelder arters bestands-situasjon, naturtypers utbredelse, økologiske tilstand og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

² Temakart-rogaland.no

³ Artsdatabanken.no

⁴ Vann-nett.no

Vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster og inndeler vannforekomster i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften §§ 4-6 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten *Karmsundet-Kopervik* endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det foreligge en forringelse. Miljømål skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Statsforvalteren har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi tillatelsen etter forurensningsloven.

Statsforvalterens vurdering

Unntak fra forhåndsvarsling

I henhold til forurensningsforskriften § 36-7 skal berørte offentlig organer og myndigheter, organisasjoner som ivaretar allmenne interesser som vedtaket angår, andre som kan bli særlig berørt gis anledning til å uttale seg til søknadens innhold. I tillegg skal offentligheten høres, jf. § 36-8. Statsforvalteren har vurdert at tiltaket, dersom den blir utført i tråd med tillatelsens vilkår, vil være av mindre miljømessig betydning, og at forhåndsvarsel kan unnlates, jf. forurensningsforskriften §36-9 annet ledd punkt B. Vedtaket blir kunngjort i ettertid og sendt i kopi til offentlig høringsinstanser. Tillatelsen er ikke gyldig før klagefristen har utløpt.

Spredning av forurensning

Det er ikke vedlagt sedimentundersøkelser til søknaden, men basert på erfaringstall fra regionen, i tillegg til mulig forurensning fra overvann og nødoverløpsledninger, vurderer vi at det er sannsynlig at tiltaksområdet er forurenset. Etter vår vurdering vil mudringen kunne medføre en spredning av sannsynlig forurenset masse til omkringliggende miljø. Ettersom dette er en bukt er strømmen i området trolig lav og sjøbunnen er derfor med stor sannsynlighet dominert av finkornet sediment som leire og silt. Finkornet sediment har et større spredningspotensial ettersom det vil kunne forbli i vannsøylen over lengre tid og kan derfor spres over større avstand. Søker har opplyst om at det skal benyttes siltgardin under arbeidet og dette settes som et vilkår i denne tillatelsen.

Håndtering av mudringsmasser

Mudringsmasser er å anse som næringsavfall, jf. forurensningsloven § 27a annet ledd. Av § 32 første ledd følger det at den klare hovedregelen er at den som genererer næringsavfall «skal sørge for at avfallet blir brakt til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgår gjenvinning». I dette tilfelle er sedimentene antatt forurenset. Statsforvalteren stiller derfor vilkår om gjennomføring av prøvetaking av sedimentene i de aktuelle områdene før mudring igangsettes, jf. vilkår 7. Forurensete masser må tas opp, holdes adskilt og leveres til godkjent mottak i henhold til forurensningsloven § 32.

Naturmangfold

Det er modellert ålegras i tiltaksområdet, og under arbeidet i bukten må utførende entreprenør ta hensyn og rapportere om ålegras blir observert. Om det blir registrert ålegras i forbindelse med tiltaket må plasseringen av siltgardinen vurderes slik at det kommer i minst mulig konflikt med ålegras, og samtidig beskytter eventuelle forekomster i størst mulig grad. Denne vurderingen må være skriftlig og skal sendes til Statsforvalteren.

Blakking av vann og nedslamming av naturverdier i sjø vil være ødeleggende for næringsøkende fisk og fugl og skal i dette tilfelle unngås ved bruk av siltgardin. Det er vårt felles ansvar i henhold til FNs bærekraftsmål 14, «livet i havet», å bevare og bruke havet og de marine ressursene på en måte

som fremmer bærekraftig utvikling. Plasseringen av siltgardinen må derfor utføres i henhold til de observasjonene som tiltakshaver og entreprenør gjør på stedet.

Det aktive fuglelivet i området vil ikke bli påvirket i stor grad av tiltaket pga. arbeidets begrensede omfang.

Vannforskriften

Med hensyn til det omsøkte arbeidenes omfang og fastsatte vilkår, mener Statsforvalteren at det omsøkte tiltaket utgjør liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomstene som helhet, jf. miljømålet i vannforskriften § 4. En eventuell forringelse vil være midlertidig.

Konklusjon

Søknaden omfatter midlertidig anleggsvirksomhet, der Statsforvalteren er forurensningsmyndighet. Ved avgjørelse om tiltaket krever en egen tillatelse etter forurensningsloven, og ved fastsetting av vilkår, er det lagt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Vurdering av tiltaket etter naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7 tilsier at naturen kan bli negativt påvirket. Inngrep i mulig forurenset sjøbunn kan medføre partikkelspredning og eventuelt spredning av miljøgifter som er konsentrert i sedimentene. Etter vår vurdering gir dette en uvanlig forurensning fra det omsøkte tiltak.

På bakgrunn av de opplysninger tiltakshaver har oppgitt i søknaden finner Statsforvalteren at det er nødvendig å gi en forenklet tillatelse, jf. forurensningsloven § 11, til arbeidene der det settes krav til bruk av siltgardin under arbeidene.

Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil medføre uakseptable miljøpåvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av vannforekomsten, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår. Vi legger vekt på at tiltaket vil føre til en utbedring av tiltaksområdet og en sikring av pumpeledningen slik at utslipp fra denne blir mindre sannsynlig.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen.

1. Karmøy kommune er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelsen.
2. Tiltakshaver skal gi beskjed til Statsforvalteren når arbeidene i sjø starter.
3. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes, slik at arbeidet kan revideres. Statsforvalteren skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter, mm., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.
4. Arbeidene i sjø skal utføres på en måte som minimerer risiko for skade på og/eller til ulempe for det marine miljø.
5. Det skal etableres en siltgardin før arbeid i sjø iverksettes. Siltgardinen skal ikke flyttes eller tas vekk under arbeidet og skal bli ved sin posisjon i 14 dager etter arbeidet er utført for å forhindre spredning av antatt forurenset sediment.

6. Det må tas hensyn til den mulige ålegrasforekomsten under arbeidet. Dersom man observerer ålegras i området må siltgarden plasseres på en slik måte at ålegraset blir minst mulig berørt av mulig blakking innenfor siltgarden.
7. Før mudring igangsettes, skal det gjennomføres prøvetaking av sedimentene i de aktuelle områdene. Prøvetakingen skal være representativ for hele det planlagte mudringsvolumet. Resultatene fra prøvetakingen skal oversendes Statsforvalteren.
 - a. Dersom det påvises forurensede sedimenter, skal disse massene holdes adskilt og leveres til godkjent mottak.
 - b. Masser som er rene kan gjenbrukes til overfylling i tråd med søknaden.
8. Eventuelt avvanning av mudringsmassen skal utføres på en forsvarlig måte innenfor siltgardin (med sikring mot utlekking av partikler). I det tilfelle avvannet masser skal mellomlagres før videre disponering, må massene sikres mot avrenning for å hindre spredning av forurensning/partikler.
9. Når arbeidene i sjø er avsluttet skal en kort sluttrapport sendes til Statsforvalteren. Rapporten skal inkludere mengde masser som er mudret, og dokumentasjon på disponering av disse, samt dokumentasjon på bruk av siltgardin.
10. Tillatelsen gjelder i to år fra brevets dato.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene i Kittilsbotn ved Kopervik i Karmøy kommune isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Varsel om gebyr for saksbehandling

Statsforvalterens behandling av søknader om tillatelser etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Statsforvalterens behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 7 jf. forurensningsforskriften § 39-4, gebyr for arbeid med fastsettelse av nye og endring av tillatelser. Karmøy kommune skal derfor betale et gebyr på **kr. 22 900,-** for Statsforvalterens behandling av søknaden.

Eventuelle merknader til varselet sendes Statsforvalteren innen 14 dager fra mottak av dette brevet.

Med hilsen

Kirsten Redmond Kristiansen (e.f.)
fagleder forurensing

Elise Rustad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Kystverket

Fiskeridirektoratet

Museum Stavanger

Rogaland fylkeskommune

Sør-Norges Fiskarlag

pb. 1502

Postboks 185 sentrum

Muségata 16

Postboks 130

Postboks 936

6025

5804

4010

4001

6001

ÅLESUND

Bergen

STAVANGER

Stavanger

ÅLESUND